

**ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

**Програма
Державного фахового екзамену
з Цивільного права України**

*Затверджено на засіданні кафедри цивільного права
25 лютого 2022 р., протокол № 7*

м. Івано-Франківськ, 2022

Цивільне право як галузь права

Цивільне право в системі права України. Цивільне право і суміжні галузі права.

Предмет цивільного права України. Поняття та види майнових відносин, що регулюються цивільним правом. Поняття та види немайнових відносин, що регулюються цивільним правом.

Метод цивільно-правового регулювання.

Принципи (засади) цивільного права. Зміст принципів справедливості, добросовісності і розумності в цивільному праві. Принцип свободи договору в цивільному праві України. Принцип неприпустимості свавільного втручання у сферу особистого життя людини.

Загальна характеристика функцій цивільного права. Система цивільного права України.

Джерела цивільного права України

Поняття та система джерел цивільного права України.

Поняття і структура цивільного законодавства України. Цивільний кодекс як основне джерело цивільного права. Міжнародні договори, колізійні норми та звичаї як джерела цивільного права.

Дія норм цивільного законодавства в часі. Дія цивільного законодавства в просторі та за колом осіб.

Прогалини у цивільному законодавстві та способи їхнього подолання. Аналогія закону й аналогія права в цивільно-правових відносинах.

Значення судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства. Тлумачення норм цивільного законодавства.

Поняття, види та зміст цивільних правовідносин

Поняття та особливості цивільних правовідносин.

Елементи цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин: поняття та види. Об'єкти цивільних правовідносин: поняття та види. Зміст цивільного правовідношення.

Класифікація цивільних правовідносин. Абсолютні та відносні, регулятивні та охоронні, речові та зобов'язальні, майнові та особисті немайнові, корпоративні та виключні правовідносини.

Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Поняття юридичного факту, юридична сукупність та класифікація юридичних фактів.

Захист цивільних прав та охоронюваних законом інтересів

Поняття та зміст суб'єктивного права на захист. Підстави виникнення права на захист. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту.

Система державних органів, які здійснюють захист цивільних прав та інтересів. Захист цивільних прав та інтересів нотаріусом.

Захист цивільних прав судом. Способи захисту цивільних прав та охоронюваних законом інтересів судом.

Неюрисдикційна форма захисту. Самозахист цивільних прав. Необхідна оборона та дії в умовах крайньої необхідності як способи самозахисту цивільних прав. Заходи оперативного впливу на порушника цивільних прав, їхні основні особливості і види.

Цивільно-правова відповідальність

Поняття, особливості та функції цивільно-правової відповідальності.

Форми цивільно-правової відповідальності. Поняття збитків та їх складові. Неустойка та її види, співвідношення неустойки та збитків. Відшкодування моральної шкоди.

Види цивільно-правової відповідальності. Договірна та недоговірна відповідальність. Часткова, солідарна та субсидіарна відповідальність. Відповідальність в порядку регресу. Принцип повноти цивільно-правової відповідальності. Повна, обмежена та підвищена (кратна) відповідальність.

Підстави й умови цивільно-правової відповідальності. Поняття і склад цивільного правопорушення. Протиправна поведінка, причинний зв'язок між протиправною поведінкою та шкідливим результатом, що наступив і вина правопорушника як умови цивільно-правової відповідальності. Поняття випадку і непереборної сили, їх цивільно-правове значення.

Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Ім'я, місце проживання, вік та інші ознаки, що індивідуалізують фізичну особу та їх цивільно-правове значення.

Поняття цивільної правосуб'єктності та її складові. Цивільна правоздатність фізичної особи та її зміст. Правоздатність та суб'єктивні цивільні права.

Поняття цивільної дієздатності фізичної особи та її види. Зміст окремих різновидів цивільної дієздатності.

Підстави, порядок та правові наслідки обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Підстави, порядок та правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною.

Підстави, порядок та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Підстави, порядок та правові наслідки оголошення фізичної особи померлою.

Поняття, види і цивільно-правове значення актів цивільного стану.

Фізична особа-підприємець. Особливості цивільної правосуб'єктності підприємців.

Опіка як інститут цивільного права. Встановлення та припинення опіки. Права та обов'язки опікуна.

Піклування як інститут цивільного права. Встановлення та припинення піклування. Права та обов'язки піклувальника.

Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

Поняття та ознаки юридичної особи. Види (класифікація) юридичних осіб. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права.

Порядок створення, установчі документи та державна реєстрація юридичних осіб. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність юридичної особи. Органи юридичної особи та їх компетенція. Відокремлені підрозділи (філії та представництва) юридичної особи.

Припинення діяльності юридичної особи. Порядок ліквідації юридичної особи. Поняття та форми реорганізації юридичних осіб.

Загальні положення про господарські товариства: поняття, види, права та обов'язки учасників.

Поняття повного товариства та правовий статус його учасників. Поняття командитного товариства та правовий статус його учасників.

Поняття та правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.

Законодавство про акціонерні товариства, їх правові ознаки та порядок створення. Управління акціонерним товариством.

Поняття, юридичні ознаки та порядок створення виробничого кооперативу.

Правове становище непідприємницьких товариств за законодавством України.

Участь держави та територіальних громад у цивільних правовідносинах.

Об'єкти цивільних правовідносин

Поняття та класифікація об'єктів цивільних прав (правовідносин).

Речі як об'єкти цивільних прав (правовідносин) та їх класифікація. Обороздатність речей. Рухомі і нерухомі речі. Гроші та валютні цінності як об'єкти цивільних правовідносин.

Цінні папери як об'єкти цивільних правовідносин. Цінні папери на пред'явника, ордерні та іменні цінні папери.

Результати робіт і послуги як об'єкти цивільних правовідносин. Результати інтелектуальної, творчої діяльності як об'єкти цивільних правовідносин.

Інформація як об'єкт цивільних прав. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав.

Правочини

Поняття та види правочинів. Умови дійсності та зміст правочину. Воля і волевиявлення в правочині. Форма правочину, наслідки її недотримання.

Поняття недійсного правочину. Підстави недійсності правочину. Нікчемні та оспорювані (заперечні) правочини. Правові наслідки недійсності правочину.

Види нікчемних правочинів та їх характеристика. Правочини з недоліками у формуванні волі. Правочини з дефектами у суб'єктному складі. Фіктивні та удавані правочини.

Представництво. Довіреність

Поняття, юридична природа представництва, склад відносин представництва. Відмінність представництва від суміжних конструкцій. Підстави виникнення та види представництва.

Представництво за довіреністю. Поняття і види довіреності, форма довіреності та строк її дії. Припинення представництва за довіреністю.

Представництво без повноважень та його цивільно-правові наслідки. Передоручення. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень.

Строки в цивільному праві. Позовна давність

Поняття та значення строків і термінів у цивільному праві. Види цивільно-правових строків. Строки виникнення та здійснення цивільних прав. Строки виконання цивільно-правових обов'язків. Строки захисту цивільних прав. Обчислення строків у цивільному праві. Початок перебігу і закінчення строку.

Поняття, значення та види позовної давності. Початок перебігу та закінчення позовної давності. Зупинення, переривання та поновлення позовної давності. Правові наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Поняття, види та захист особистих немайнових прав

Поняття, ознаки та зміст особистих немайнових прав. Види особистих немайнових прав за Цивільним кодексом України.

Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Право на життя як невід'ємне право фізичної особи. Право на медичну допомогу та

право на інформацію про стан свого здоров'я. Право на охорону здоров'я та право на таємницю про стан здоров'я. Їх забезпечення та реалізація.

Зміст та забезпечення права на свободу та права на особисту недоторканість.

Правове регулювання відносин у сфері донорства крові, її компонентів, органів та інших анатомічних матеріалів.

Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Право на ім'я, право на зміну імені та право на використання імені.

Поняття та зміст права на повагу до гідності та честі. Право на захист ділової репутації фізичних та юридичних осіб.

Правова охорона особистих паперів та кореспонденції. Охорона інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле- та відео зйомок.

Поняття, зміст і цивільно-правова охорона права фізичної особи на недоторканість житла, право на особисті папери і право на особисте життя та його таємницю. Право на місце проживання та право на свободу пересування.

Особливості здійснення та захисту особистих немайнових прав. Загальні способи захисту особистих немайнових прав. Відшкодування шкоди як спосіб захисту особистих немайнових прав фізичної особи.

Спеціальні способи захисту особистих немайнових прав. Спростування недостовірної інформації, право відповідь як способи захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Заборона поширення інформації, якою порушуються особисті немайнові права фізичної особи.

Загальні положення про право власності та інші речові права

Поняття речових прав, їх ознаки та види.

Поняття власності та права власності, їх співвідношення. Право приватної власності. Право комунальної власності. Право державної власності.

Об'єкти, суб'єкти та зміст права власності. Непорушність права власності та тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.

Набуття права власності

Поняття та класифікація підстав набуття права власності.

Первинні підстави набуття права власності. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Набуття права власності на перероблену річ.

Набуття права власності на безхазяйну нерухому річ. Набуття права власності на знахідку та скарб. Набуття права власності на бездоглядну домашню тварину. Набуття права власності за набувальною давністю.

Похідні підстави набуття права власності. Набуття права власності за договором.

Припинення права власності

Поняття та класифікація підстав припинення права власності. Підстави припинення права власності з волі власника. Відчуження власником належного йому майна як підстава припинення права власності. Відмова власника від права власності.

Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Припинення права власності внаслідок знищення майна.

Підстави примусового припинення права власності. Викуп пам'яток культурної спадщини. Примусове відчуження земельних ділянок приватної власності, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності

відповідно до закону. Реквізиція та конфіскація як підстави припинення права власності.

Право спільної власності

Поняття, підстави виникнення та види права спільної власності.

Поняття і зміст права спільної часткової власності. Юридична природа частки учасника відносин спільної часткової власності (співвласника). Здійснення права спільної часткової власності. Право співвласника розпоряджатися своєю часткою у праві спільної часткової власності. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності.

Виділ частки із майна, що є у спільній частковій власності. Поділ майна, що є у спільній частковій власності. Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників.

Право спільної сумісної власності. Здійснення права спільної сумісної власності. Виділ частки із майна, що є у спільній сумісній власності.

Речові права на чуже майно

Поняття, ознаки та види речових прав на чуже майно. Співвідношення права власності та речових прав на чуже майно.

Право обмеженого користування чужим майном (сервітут). Поняття та види сервітутів. Встановлення та припинення сервітутів.

Загальна характеристика права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Права та обов'язки землекористувача та власника земельної ділянки, наданої у користування для сільськогосподарських потреб.

Загальна характеристика права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій).

Інші види обмежених речових прав (право господарського відання та оперативного управління).

Захист права власності та інших речових прав

Поняття та класифікація цивільно-правових способів захисту речових прав. Умови та підстави застосування речово-правових і зобов'язально-правових способів захисту речових прав.

Витребування майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Добросовісне та недобросовісне володіння річчю, його цивільно-правове значення. Вимога про усунення порушень, не зв'язаних з позбавленням володіння (негаторний позов).

Допоміжні речово-правові засоби захисту права власності. Позов про визнання права власності чи іншого речового права, Вимога про звільнення майна з-під арешту (про виключення майна з опису).

Загальна характеристика права інтелектуальної власності

Поняття інтелектуальної діяльності та права інтелектуальної власності. Інститути цивільного права, що регламентують відносини охорони та використання результатів інтелектуальної діяльності.

Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави та момент виникнення прав інтелектуальної власності.

Зміст права інтелектуальної власності та здійснення суб'єктивних прав. Строк чинності прав інтелектуальної власності та їх види. Поняття виключного права, його відмінність від речових та інших цивільних прав.

Авторське право і суміжні права

Поняття та джерела авторського права.

Види об'єктів, що охороняються авторським правом. Критерії охороноздатності об'єктів авторського права. Суб'єкти авторського права Співавторство та його види. Суб'єкти авторського права на службові твори. правонаступники та інші суб'єкти авторського права

Зміст суб'єктивного авторського права. Особисті немайнові права автора та строк їх чинності. Майнові права інтелектуальної власності на твір. Строк чинності та правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.

Способи використання твору. Вільне використання твору без згоди автора.

Поняття суміжних прав. Об'єкти і суб'єкти суміжних прав. Зміст суміжних прав виконавця, виробника фонограми, організації ефірного і кабельного мовлення. Строк чинності суміжних прав.

Виникнення суміжних прав. Особисті немайнові права суб'єктів суміжних прав.

Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Строк чинності суміжних майнових прав. Способи використання об'єктів суміжних прав.

Цивільно-правовий захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського та суміжних прав.

Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок

Винахід: поняття винаходу та умови надання правової охорони. Об'єкти винаходу. Корисна модель: поняття та умови надання правової охорони. Об'єкти корисної моделі.

Суб'єкти права інтелектуальної власності на винаходи та корисні моделі. Набуття права інтелектуальної власності на винахід та корисну модель. Оформлення прав на винахід та корисну модель. Видача патенту. Термін дії патенту.

Припинення державної реєстрації винаходу (корисної моделі). Порушення прав володільця патенту та їх захист.

Промисловий зразок: поняття й умови надання правової охорони. Суб'єкти права інтелектуальної власності на промислові зразки.

Набуття права інтелектуальної власності на промисловий зразок. Суб'єкти права на реєстрацію промислового зразка. Порядок реєстрації промислового зразка. Права та обов'язки суб'єктів прав на промислові зразки.

Припинення державної реєстрації та визнання прав на промисловий зразок недійсними. Захист прав на промисловий зразок.

Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

Загальні положення про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування.

Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку та строк їх чинності.

Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Цивільно-правова відповідальність за незаконне використання знаків для товарів та послуг і географічного зазначення.

Спадкове право

Основні поняття спадкового права: спадкування, спадщина та її склад, спадкодавець, спадкоємець. Спадкування та його види.

Час і місце відкриття спадщини, їх правове значення. Право на спадкування, усунення від права на спадкування.

Спадкування права на земельну ділянку, частки у праві спільної сумісної власності, вклад у банку, права на одержання страхових виплат, права на відшкодування збитків, моральної шкоди та інші особливі випадки спадкування.

Поняття та види заповітів, спадкоємці за заповітом. Право на заповіт, його скасування та зміну. Право на обов'язкову частку у спадщині. Загальні вимоги до форми заповіту, посвідчення заповіту.

Зміст заповіту. Особливі заповідальні розпорядження заповідача: заповідальний відказ, покладення на спадкоємців деяких обов'язків, визначення умови отримання спадщини, підпризначення спадкоємця, встановлення сервітуту, призначення виконавця заповіту.

Поняття та правова природа інституту виконання заповіту.

Загальна характеристика спадкування за законом. Черговість спадкування за законом. Прядок закликання до спадкування спадкоємців за законом.

Поняття, строки та способи прийняття спадщини. Спадкова трансмісія. Відмова від прийняття спадщини, її оформлення та правові наслідки. Оформлення права на спадщину. Підстави та наслідки визнання спадкового майна відумерлим.

Поняття, сторони та зміст спадкового договору.

Загальні положення про зобов'язання

Поняття та елементи зобов'язання. Суб'єкти зобов'язань. Зобов'язання з множинністю осіб, її види. Зобов'язання за участю третіх осіб. Заміна сторін у зобов'язанні.

Виконання зобов'язань. Принципи виконання зобов'язань. Загальні умови виконання зобов'язання.

Способи забезпечення виконання зобов'язань. Неустойка. Поняття і види неустойки. Співвідношення неустойки і збитків. Завдаток. Доказова і забезпечувальна функції завдатку. Поручка. Ознаки і види поручки. Зміст і виконання зобов'язання з договору поручки. Банківська гарантія. Зміст і види банківської гарантії. Виконання і припинення зобов'язань, що впливають з банківської гарантії. Застава. Види застави. Суб'єкти заставного правовідношення. Предмет застави. Підстави виникнення заставного правовідношення. Зміст заставного правовідношення. Звернення стягнення на заставлене майно. Притримання. Предмет права притримання. Права й обов'язки кредитора і боржника.

Поняття і підстави припинення зобов'язань.

Цивільно-правовий договір

Сутність і значення цивільно-правового договору. Поняття договору. Договір як юридичний факт і як засіб (інструмент) регулювання взаємин його учасників. Свобода договору. Зміст принципу свободи договору і його обмежень.

Види договорів у цивільному праві. Публічний договір і договір приєднання.

Зміст договору. Істотні умови договору. Інші умови договору.

Укладення договору. Порядок і стадії укладення договору. Оферта. Акцепт.

Форма договору. Момент укладення договору.

Порядок та підстави зміни і розірвання договору. Правові наслідки зміни і розірвання договору.

Зобов'язання з договору купівлі-продажу

Поняття та загальна характеристика договору купівлі-продажу. Предмет договору купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін у зобов'язанні купівлі-продажу.

Договір роздрібної купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін договору роздрібної купівлі-продажу. Особливості захисту прав споживачів за договором роздрібної купівлі-продажу.

Договір поставки товарів. Поставка як різновид договору купівлі-продажу. Суб'єкти договору поставки. Форма договору поставки. Предмет договору поставки. Кількість і асортимент товарів. Якість і комплектність товарів. Зміст договору поставки.

Договір міни (бартеру).

Зобов'язання з договорів дарування, ренти і довічного утримання

Поняття, види та ознаки договору дарування. Зміст і форма договору дарування. Припинення та розірвання договору дарування. Договір про пожертву.

Договори ренти і довічного утримання. Різновиди договору ренти. Захист інтересів одержувача ренти. Захист інтересів платника безстрокової ренти. Підстави припинення договору ренти. Договір довічного утримання (догляду). Зміст договору довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду).

Зобов'язання з договорів найму (оренди), лізингу і позички

Договір оренди, його основні елементи. Предмет договору найму (оренди). Сторони договору найму (оренди). Строк договору найму (оренди). Права та обов'язки наймача і наймодавця за договором майнового найму (оренди). Обов'язки сторін по утриманню і ремонту орендованого майна. Орендна плата. Припинення договору майнового найму (оренди).

Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу.

Договір лізингу. Поняття договору лізингу. Зміст договору лізингу. Особливості договору лізингу. Види лізингу.

Договір безплатного користування майном (позички): поняття та ознаки. Сторони договору позички, їх права та обов'язки. Припинення договору позички.

Зобов'язання з договорів наймання житлового приміщення й інші житлові зобов'язання

Поняття і види договору найму (оренди) житла. Договори соціального і комерційного найму (оренди) житла.

Об'єкт договору найму (оренди) житла. Сторони договору найму (оренди) житла. Особи, які постійно проживають з наймачем, порядок їх вселення та юридичний статус. Тимчасові мешканці. Права й обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла.

Припинення договору найму(оренди) житла.

Зобов'язання з договору підряду

Договір підряду: поняття, ознаки, види. Предмет договору підряду. Сторони договору підряду. Зміст договору підряду. Організація роботи і ризик підрядника. Права замовника під час виконання роботи. Приймання результату роботи. Оплата результату

роботи. Кошторис. Відповідальність сторін за неналежне виконання умов договору підряду.

Договір побутового підряду.

Договір будівельного підряду. Поняття і предмет договору будівельного підряду. Сторони договору будівельного підряду. Зміст договору будівельного підряду.

Договір підряду на проектні та пошукові роботи.

Зобов'язання із договорів на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Поняття договору на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види договірних зобов'язань на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передачу виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Поняття і елементи ліцензійного договору. Види ліцензій. Зміст ліцензійного договору. Укладення та припинення ліцензійного договору.

Зобов'язання з договору комерційної концесії (франчайзинга)

Поняття, форма і зміст договору комерційної концесії. Комерційна субконцесія. Виконання і припинення договору комерційної концесії.

Зобов'язання з договору оплатного надання послуг

Поняття і види договірних зобов'язань по наданню послуг. Поняття договору оплатного надання послуг, його співвідношення з підрядним договором. Предмет і зміст договору оплатного надання послуг. Види договору оплатного надання послуг.

Транспортні й експедиційні зобов'язання

Транспортні зобов'язання, їх поняття і види.

Договір перевезення вантажу, його основні елементи. Сторони договору перевезення вантажу, їх права та обов'язки. Порядок укладення і форма договору перевезення вантажу.

Договір перевезення пасажирів та багажу: поняття та ознаки. Сторони договору перевезення пасажирів і багажу, їхні права та обов'язки.

Відповідальність за порушення транспортних зобов'язань.

Поняття і види експедиційних послуг. Договори транспортної експедиції, їх відмінність від суміжних цивільно-правових договорів. Предмет договору транспортної експедиції. Зміст і виконання договору транспортної експедиції. Відповідальність за порушення договору транспортної експедиції, її підстави і межі.

Договір чартеру (фрахтування).

Зобов'язання з договору зберігання

Поняття і предмет договору зберігання. Зміст договору зберігання.

Договір зберігання на товарному складі. Складські документи і права їх власників. Зберігання речей із правом їхнього використання.

Окремі види зберігання. Особливості зберігань в ломбардах, у банківських сейфах, у камерах схову транспортних організацій, у гардеробах і в готелях. Зберігання в порядку секвестру.

Зобов'язання з надання посередницьких послуг

Договір доручення. Зміст і виконання договору доручення. Сторони договору

доручення, їх права та обов'язки. Припинення договору доручення.

Договір комісії. Відмінність договору комісії від договору доручення. Зміст договору комісії. Виконання і припинення договору комісії. Відповідальність комісіонера.

Договір управління майном: поняття та ознаки. Сторони договору управління майном, їхні права та обов'язки. Відповідальність управителя. Припинення договору управління майном.

Зобов'язання зі страхування

Поняття і система зобов'язань по страхуванню. Форми і види зобов'язань по страхуванню.

Підстави виникнення зобов'язань по страхуванню.

Учасники (суб'єкти) зобов'язання по страхуванню. Страховики. Об'єднання страховиків, товариства взаємного страхування. Страхові агенти і страхові брокери. Страхувальник (полісовласник). Вигодонабувач (бенефіціар) і застрахована особа.

Зміст зобов'язання по страхуванню. Обов'язки страхувальника Страховий ризик. Страховий випадок. Обов'язки страховика. Страхова сума. Виконання зобов'язань по страхуванню.

Зобов'язання з договорів позики, кредиту і фінансування під уступку грошової вимоги

Договір позики. Предмет договору позики. Форма, зміст і виконання договору позики. Відсотки за договором позики. Наслідки порушення позичальником обов'язку по поверненню суми позики.

Кредитний договір, його поняття і співвідношення з договором позики. Сторони кредитного договору. Зміст і виконання кредитного договору.

Договір фінансування під уступку грошової вимоги. Відмінність факторингу від кредитного договору і від цесії. Зміст і предмет договору фінансування під уступку грошової вимоги. Виконання договору.

Зобов'язання з договорів банківського рахунку і банківського вкладу. Розрахункові зобов'язання

Договір банківського рахунку. Укладення і оформлення договору банківського рахунку. Виконання договору банківського рахунку. Списання коштів з банківського рахунку. Арешт рахунку і призупинення операцій по рахунку. Правові наслідки порушення договору банківського рахунку.

Договір банківського вкладу. Сторони договору. Предмет договору банківського вкладу. Види банківських вкладів і їх оформлення (ощадна книжка ощадний сертифікат і т.д.). Виконання договору банківського вкладу. Правові наслідки порушення договору банківського вкладу.

Поняття і правове регулювання готівкових і безготівкових розрахунків.

Основні форми безготівкових розрахунків. Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки по акредитиву. Розрахунки по інкасо. Розрахунки чеками.

Зобов'язання з договору простого товариства

Поняття договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Учасники договору простого товариства. Внески учасників договору.

Правовий режим загального майна товаришів. Ведення загальних справ товариства. Відповідальність товаришів по загальних зобов'язаннях.

Зобов'язання з установчого договору

Поняття установчого договору. Відмінність установчого договору від договору простого товариства Сторони установчого договору. Зміст установчого договору.

Зобов'язання з односторонніх угод і з дій у чужому інтересі

Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди. Поняття, підстави виникнення та зміст зобов'язань з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу. Особливості зобов'язання з публічної обіцянки винагороди за результатами конкурсу.

Поняття і види дій у чужому інтересі. Умови виникнення зобов'язань з дій у чужому інтересі. Правові наслідки здійснення дій по запобіганню небезпеки (рятуванню) чужого майна Укладення угоди в чужому інтересі без доручення.

Зобов'язання, що виникають унаслідок заподіяння шкоди

Поняття і юридична природа зобов'язань, що виникають унаслідок заподіяння шкоди (деліктних зобов'язань).

Підстава й умови виникнення деліктних зобов'язань. Принцип генерального делікту.

Поняття моральної шкоди та випадки її компенсації.

Окремі види зобов'язань, що виникають із заподіяння шкоди. Відшкодування шкоди, завданої фізичній, юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів публічної влади чи посадових осіб при виконанні ними своїх обов'язків. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою та неповнолітньою особами, недієздатною фізичною особою та фізичною особою, дієздатність якої обмежена. Особливості відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Зобов'язання, що виникають внаслідок безпідставного збагачення

Поняття зобов'язання, що виникає внаслідок безпідставного збагачення (кондикційного зобов'язання). Умови виникнення зобов'язань з безпідставного збагачення. Зміст зобов'язання з безпідставного збагачення. Безпідставне збагачення, яке не підлягає поверненню.